

Hayatın ebedî cazibesi

Tuba Hanım: “Hakikat Çekirdeklerinden ‘Küremiz hayvana benziyor; âsâr-ı hayat gösteriyor..’ cümlesiyle başlayan 105. maddeyi açıklar mısınız?”

Risâle-i Nur’un ekser yerinde hayatla vahdet birlikte ele alınır. Hatta vahdetin, yani Kâinat Hâlık’ının birliğinin en açık delillerinden birisi olarak hep hayat nazara verilir. Üstad Bedüzzaman, hayatı bazen kâinatla, bazen risâletle, bazen Kur’ân vahyi ile ve bazen de tevhidle öylesine iç içe işler ki, bu kavramlar neredeyse kardeş olurlar veya biri diğerini ispatlar, ya da her birisi kâinatın bir büyük ruhu olarak Cenâb-ı Hakk’ın vahdaniyetine imza atarlar.

Bahsettiğiniz maddede yerküremizin hayvana benzediği, çünkü her yanından hayat fışkırdığı ve hayat emareleri gösterdiği; yumurta kadar küçülmesi halinde bir nev’î hayvan olacağı; ya da bir mikrop, yerküremiz kadar büyüdüğü takdirde aynen yerküremize benzeyeceği beyan edilir. Ve ardından, hayattan ruha intikal edilir. Yerkürenin hayatı varsa, ruhu da vardır. Çünkü yerküre boş değildir! Yerkürenin ve hatta kâinatın her bir küresinin öylesine akıllı, isabetli ve istikametli hareketleri ve davranışları vardır ki, hayat, ruh ve şuur bu küreler için de, koca âlem için de, dev kâinat için de öyle uzak ve ulaşılmaz şeyler değildir! Öyleyse, İlâhî emre titiz bir performans ile mazhar ve muhatap olan âlem, bir büyük insandan farksız olmalıdır! Nitekim âlem insan kadar küçülse, yıldızları insanın vücut zerrelere ve cevherleri hükmüne geçecek; kendisi de şuur sahibi bir canlı hüviyetini kazanacaktır! Allah’ın böyle hayat ve ruh cevheri taşıyan çok mahlûkatı vardır.¹

Saîd Nursî Hazretleri bu hususu bir âyetin zımında Sünûhat’ta da ele alır. Cenâb-ı Hak: “Âhiret yurdu var ya! İşte asıl hayat o!”² buyurarak, hakikî hayatın âhiret hayatı olduğunu; hatta âhiretin hayatın ta kendisi bulunduğunu; başka bir ifadeyle, âhiret hayatının hiçbir zerresinin “ölü” olmadığını bildirmektedir. Bedüzzaman, bu âyetin dehşetli bir sırrı açtığını; yani bu âyette, bu çokluklar âleminin başlangıcının vahdet olduğu gibi, nihayetinin de vahdete gittiğinin “hayat”la ifade edildiğini kaydeder. Öyle ki, kâinata serpilmiş hayat katreleri ve pırıltıları, bir umumî hayatı göstermektedir. Zira hayat, hayat-ı ezeli olan Cenâb-ı Hakk’ın hayatının daimî tecellisinden başka bir şey değildir.³

Hayat öyle bir ezeli tecellidir ki, bütün âlem hayatın etrafında âdeta bir daire teşkil etmiş ve hayatı merkezine almıştır. Yani her şey hayatın etrafında mekik dokumaktadır. Bütün mevcudat hayata bakmakta, hayata hizmet etmekte ve hayat için lâzım olacak şeyleri yetiştirmektedir. Demek kâinatın Hâlık’ı, kâinattan “hayat” istemektedir.⁴ Zerrelerin baş döndürücü hareketlerle hayvan, insan ve bitki hayatına

bir misafirhane, bir kışla ve bir mektep gibi girerek hayatla nurlanmalarının; hususî bir talim ve terbiye içinde letafet kazanmalarının hikmeti budur; yani ebedî hayata mazhar olmaktır. Vazife başındaki zerrelere, âlem-i bekaya ve bütün cüzleriyle hayattâr olan âhiret yurduna birer zerre olmak için liyakat kazanmakla meşguldürler.⁵

Hayatın, bu kâinattan süzölmüş bir hulâsa olduğunu; şuurun ve hissin, hayattan süzölmüş bir “öz” bulunduğunu; aklın, şuur ve histen süzölmüş bir hulâsa olduğunu; ruhun da hayatın halis ve sâfi bir cevheri bulunduğunu beyan eden Bedüzzaman; Hazret-i Muhammed’in (asm) maddî ve manevî hayatının, kâinatın hayat ve ruhundan süzölmüş bir özün özü olduğunu ve risâletinin ise kâinatın his, şuur ve aklından süzölmüş en safi bir hulâsasını bulunduğunu; binaenaleyh, Hazret-i Muhammed’in (asm) maddî ve manevî hayatının kâinatın hayatının hayatı olduğunu; risâletinin, kâinatın şuurunun şuru ve nuru bulunduğunu; Kur’ân Vahyinin ise kâinat hayatının ruhu ve kâinat şuurunun akli bulunduğunu kaydeder. Bedüzzaman’a göre, Peygamber Efendimizin (asm) risâleti ve Kur’ân, kâinatın umumî hayatı ile o kadar ilgilidir ki, risâlet nuru gitse, kâinat divane olacak, vefat edecek; Kur’ân gitse, yerküre kafasını ve aklını kaybedecek, şuursuz kalmış olan başını bir gezegene çarpacak ve bir kıyameti koparacaktır.⁶

Bundandır ki, İslâmiyet vazgeçilmez vahdet ve hayat dinidir.

Dipnotlar:

- 1- Mektûbât, s. 463
- 2- Ankebût Sûresi, 29/64
- 3- Sünûhât, s. 15 (yeni baskı: s. 84)
- 4- Mektûbât, s. 349
- 5- Sözler, s. 510
- 6- Lem’alar, s. 329